

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на индикаторите е ежегодно провежданото наблюдение „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)“.

Оценка на бедността

През 2016 г. линията на бедност общо за област Стара Загора е 332.25 лв. средно месечно на лице от домакинство. При този размер на линията под прага на бедност са били 26.1% от населението на областта.

1. Основни индикатори за бедност в област Стара Загора

	2012	2013	2014	2015	2016
Линия на бедност - средномесечен размер - лв.	266.1	277.3	342.2	332.9	332.3
Относителен дял на бедните - % от населението	24.0	26.5	24.7	17.4	26.1
Относителен дял на бедните преди получаването на социалните трансфери - % от населението	43.1	45.7	49.2	42.5	46.3
Относителен дял на бедните преди получаването на социалните трансфери, с включени пенсии - % от населението	26.6	30.7	27.3	23.1	31.2
Отношение между доходите на най-бедните и най-богатите 20% от населението	8.4	9.0	6.0	5.2	6.7
Коефициент на Джини ¹	34.9	36.6	34.0	29.5	34.1

В сравнение с предходната година размерът на линията на бедност намалява с 0.2%, а относителният дял на бедното население нараства с 8.7%.

Системата за социална защита има съществено значение за редуциране на бедността. Данните за 2016 г. показват, че ако в доходите на домакинствата се включат доходите от пенсии, но се изключат останалите социални трансфери (обезщетения, социални и семейни помощи и добавки), равнището на бедност се повишава от 26.1 до 31.2%, или с 5.1 процентни пункта. Съответно при изключване на пенсиите и останалите социални трансфери равнището на бедност нараства до 46.3%, или с 20.2 процентни пункта.

¹ Изчислява се на основата на данни от разпределението на лицата от домакинствата по доход и е нормиран в границите от 0 до 100.

**ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО – ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ СТАРА ЗАГОРА**

Комбиниран индикатор

Във връзка с поставените цели по ключови области в стратегията „Европа 2020” от изследването на доходите и условията на живот (EU-SILC) се изчислява комбиниран показател за регулярен мониторинг на напредъка на страните при изпълнение на националните подцели. Показателят включва лица, живеещи в риск от бедност, с материални лишения и в домакинства на безработни или с нисък интензитет на икономическа активност.

Комбинирането на трите показателя показва, че през 2016 г. в област Стара Загора 44.3% от населението, или 143.3 хил. лица са били в риск от бедност и социално изключване.

Стойността на показателя се увеличава с 2.4 процентни пункта спрямо 2015 г., повече при мъжете - 4.3 процентни пункта, в сравнение с жените - с 0.8 процентни пункта.

2. Население в риск от бедност и социално изключване по пол в област Стара Загора

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо - хил.	202.1	187.5	147.1	138.2	143.3
Относителен дял от населението - %	60.6	56.7	44.8	41.9	44.3
Мъже	95.3	80.7	63.0	55.0	61.3
Относителен дял от населението - %	56.8	51.2	39.7	34.7	39.0
Жени	106.8	106.9	84.2	83.2	82.0
Относителен дял от населението - %	64.4	61.7	49.7	48.5	49.3

В общите показатели за оценка на бедността са включени и субективни индикатори, свързани с материалните лишения. Те показват субективната оценка и личните нагласи на лицата и домакинствата относно възможностите за задоволяване на отделни нужди и потребности. За оценка на материалните лишения на домакинствата се използват девет въпроса, свързани с потреблението на конкретни стоки и услуги, като например: ползване на едноседмична почевка извън дома, посрещане със собствени средства на неочаквани финансови разходи, консумация на месо, пиле или риба (или вегетарианския им еквивалент) всеки втори ден, ограничения при отоплението на жилището поради недостиг на средства, затруднения при плащането навреме на разходи за жилището.

През 2016 г. в област Стара Загора 37.5% от населението живее в тежки материални лишения (ограничения в 4 от 9 показателя), което се увеличава спрямо предходната година с 1.2 процентни пункта.

Лица, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, се дефинират като лица от възрастовата група 0 - 59 години, живеещи в домакинство, където възрастните (18 - 59-годишните с изключение на студентите от възрастовата група 18 - 24 години) работят под 20% от техния потенциал през референтния период.

3. Лица, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност на възраст 18 - 59 навършени години в област Стара Загора

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо - хил.	31.5	25.4	10.6	11.0	11.2
Относителен дял от населението - %	17.1	14.3	5.9	6.3	6.4

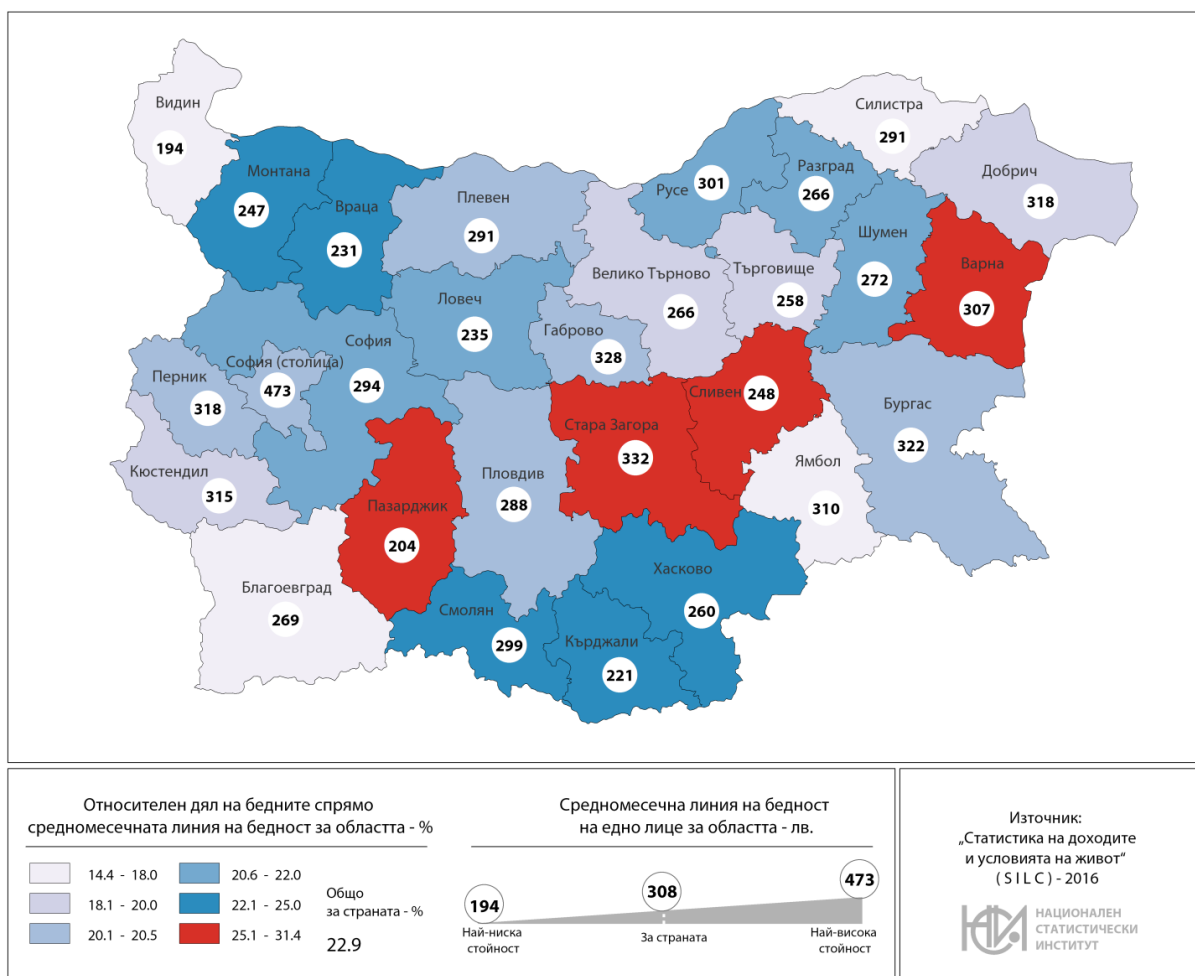

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО – ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ СТАРА ЗАГОРА

Оценка на бедността в регионален аспект

Важен аспект в изследването на бедността е нейното проявление по области. При изчисляване на линията на бедност за всяка област е приложен същият метод както при линията на бедност на национално ниво - 60% от средния общ разполагаем нетен доход на домакинствата в областта.

Фиг. 1. Линия на бедност по области през 2016 година

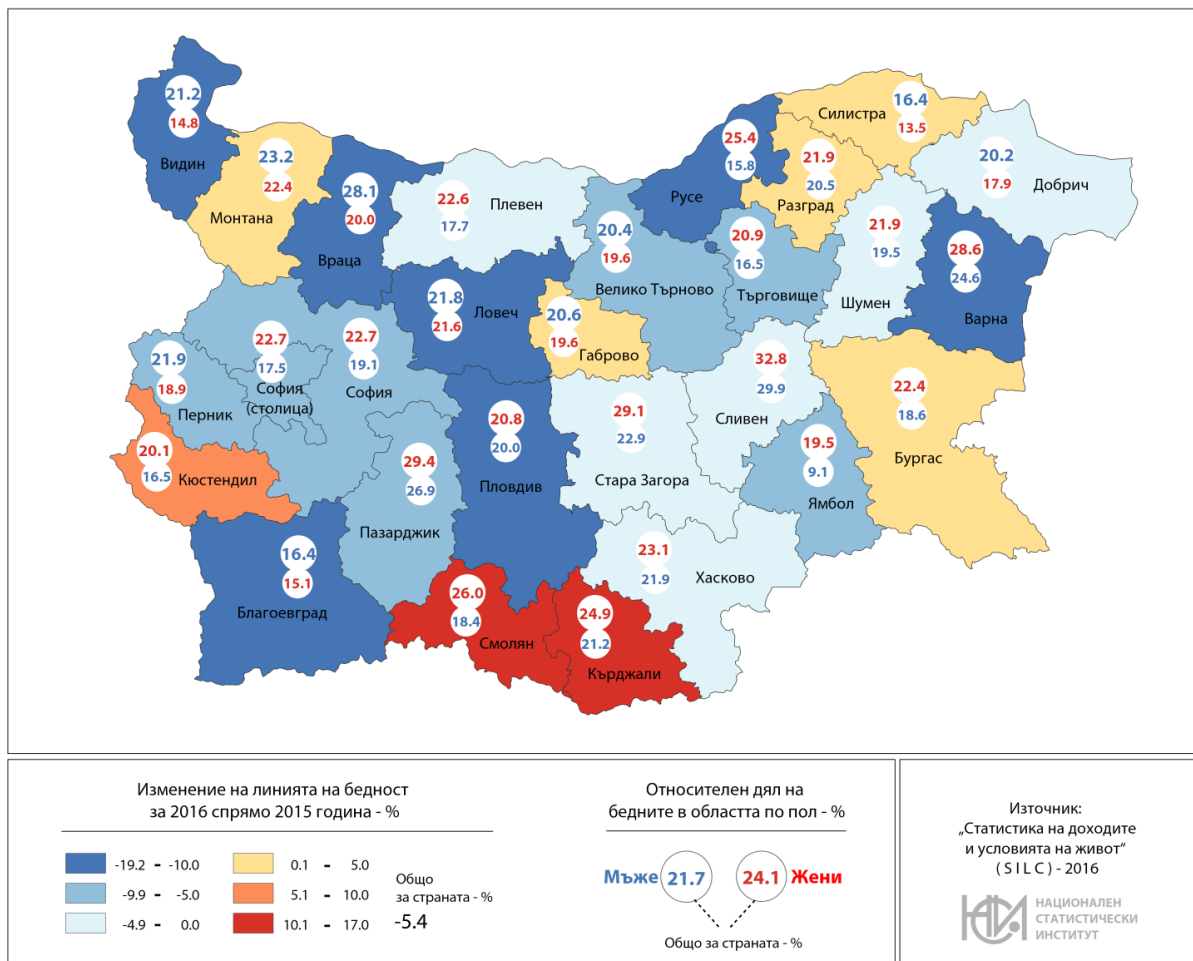
През 2016 г. най-ниската линия на бедност се наблюдава в областите Видин и Пазарджик - съответно 194 и 204 лв., а най-високата - в област София (столица) (473 лв.), следвана от областите Стара Загора (332 лв.) и Габрово (328 лв.).

Най-висок е относителният дял на бедните в областите Сливен - 31.4%, Пазарджик - 28.2%, и Варна - 26.6%. Най-нисък е относителният дял на бедните в областите Ямбол - 14.4%, Силистра - 14.9%, и Благоевград - 15.7%.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО – ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ СТАРА ЗАГОРА

Фиг. 2. Изменение на линията на бедност и относителен дял на бедните по области и пол

Линията на бедност за 2016 г. намалява спрямо 2015 г. в 21 области, като най-голямо е намалението в областите Благоевград (с 19.2%), Враца (с 16.9%), Видин (с 16.3%), Пловдив (с 14.2%), Варна (с 13.1%), Русе (с 12.7%) и Ловеч (с 10.5%). Основната причина за по-ниския размер на линията на бедност се дължи на намаляването на средния размер на дохода от труд за всички области, по-съществено в областите Видин и Враца - съответно с 29.2 и 28.2%.

Линията на бедност за 2016 г. се увеличава спрямо 2015 г. в областите Кърджали (със 17.0%), Смолян (с 13.4%), Кюстендил (с 8.6%) и Монтана с 3.6%. Водещите причини за увеличението са:

- Увеличаване на относителния дял на заетите лица в наблюдаваната съвкупност (с 4.7% за област Силистра и с 3.6% за област Смолян).
- Увеличаване на средния размер на дохода от пенсии в областите Смолян (с 49.9%), Монтана (с 41.1%) и Кърджали (с 33.9%).
- Намаляване на броя на безработните и други икономически неактивни лица

**ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО – ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ СТАРА ЗАГОРА**

Област Ямбол е с най-нисък относителен дял на бедност за мъжете - 9.1%, а с най-високо равнище е област Сливен - 29.9%. В област Силистра жените са с най-ниско равнище на бедност - 13.5%, при 32.8% за област Сливен. В областите Ямбол, Русе, Смолян, Стара Загора и София (столица) относителният дял на жените, живеещи в риск от бедност, е по-голям с повече от 5 процентни пункта спрямо относителния дял на мъжете. В десет области - Ловеч, Велико Търново, Монтана, Габрово, Благоевград, Добрич, Силистра, Перник, Видин и Враца, относителният дял на бедните мъже е по-голям от този при жените.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО – ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ СТАРА ЗАГОРА

Методологични бележки

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на общите индикатори е ежегодно провежданото Наблюдение на доходите и условията на живот (EU-SILC).

Наблюдението за доходите и условията на живот (EU-SILC) като част от Европейската статистическа система (ESS) се осъществява по единна методология, определена с Регламент № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета, и осигурява информация за моментното състояние (cross-sectional data) и от повторени във времето (longitudinal data) изменения в доходите, равнище и структура на бедността и социалната изолация.

Целевата съвкупност в изследването (EU-SILC) са всички обикновени домакинства и техните членове, живеещи на територията на страната в момента на наблюдение. Лицата, живеещи в колективни домакинства и в институции, са изключени от целевата съвкупност.

Линия на бедност - за изследване на равнището на бедност в методологията на Евростат се използва общ разполагаем нетен доход. Линията на бедност представлява 60% от средния общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Еквивалентни скали - за пресмятане на индикаторите за бедност и социално включване се използва общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица. Поради различния състав и брой лица в домакинствата се прилагат еквивалентни скали. Използва се модифицираната ОЕСД скала, според която първият възрастен на 14 и повече години получава тегло 1, вторият възрастен на 14 и повече години получава тегло 0.5 и всяко дете под 14 години получава тегло 0.3. Теглата се присъждат на всеки член на домакинството и се сумират, за да се получи еквивалентен размер на домакинството. Общият разполагаем нетен доход за всяко домакинство се разделя на неговия еквивалентен размер и се формира общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Повече информация за индикаторите за бедност и социално включване може да се намери на интернет страницата на НСИ в рубриката „Социално включване и условия на живот”.